

КОНСПЕКТ
НЕПОСРЕДСТВЕННО - ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В СРЕДНЕЙ ГРУППЕ №7
ТЕМА: «ХЕДЗАРОН ЦЕРЕТОЙПЕ»

Составила и провела: Ревазова И.М.

г. Алагир 2020г.

Нысан: Сбелвырдкөсөнын сабиты зоньндзинсөдтөс хөдзарон цөрсөгойты тыххөсөй. Сабиты зөрдьыл сөрлөсүүын көсөнын цөрсөгойтсөн сөс лөспынты нөсөмтөс. Лөсөсөрд төмөсөйыл уыци-уыцитөс сахуыркөсөнын.

Сабиты базонгөс көсөнын ног сөмбарынад «кьуымбилимсө» сөмсө дзы цы саразын ис уимсө.

Сабиты логикон хьуыдыкөсөнынад, лөсөмбынсөг хьусдард.

Ахуыр цөс көсөнын хөдзарон цөрсөгойтыл куыд аудой, куыд цөсөм зилой, уыцы хуызы цөс хьөмыл көсөнын.

Æрмөсөг: хөдзарон фөсөсө нывтөс сөмсө сөс лөспынты нывтөс.

Ахуыры нывөсөст:

Сывсөллөсөттөс , бакөсөсут ма цы рөсөсугьд, аив уазджытөс нөсөм сөрбащыд. Куыд цын хьуамсө зөсөгьсөм?

Усө райсом хорз!

Æз уын ныртөсөккөсө радзурдзнсөн уыци-уыцитөс сөмсө сывмах лөсөмбынсөг байхьусут сөмсө зөсөгьт, көсөй тыххөсөй сты.

Хьарм, фөсөлмөсөн көсөрц дары,
Кьонайыл хуыссы, аргьсөутөс мысы. (Гөсөды)

Хөдзары цөсөры, ис йын сьыккьатөс,
Ис боцьо, фөсөуасы ме-е-е. (Сөсөгь)

Бон хьус вөсөйы, сөхсөсөв хуыр-хуыр көсөны,
Хөдзармөсө чи цөсөуы , хицаусөн хьусын көсөны. (Куыдз)

Сөсөрд, зымсөг вөсөйы йсө көсөрцы,
Ис нын дарсөстөсө йсө фөсөрцы. (Фыс)

Уарзы мыд, цөсөры хьсөды,
Зымсөг фынсөй көсөны. (Арс)

Тынг хорз базыдгад, уыци-уыцитөс. Зөсөгьт -ма, ащы нывтөсөй усөлдай чи у? (Арс).
Æмсө цөсөмөн у усөлдай, көсөм цөсөры? (цөсөры хьсөды).

Æмсө көсөд хьсөды цөсөры, усөд куыд зөсөгьсөм, цавсөсөр сьырд у? (Хьсөсөддаг сьырд).

Тынг раст сывсөллөсөттөсө, арс цөсөры хьсөды сөмсө йсө ардыгсөй айсөсөм.

Æмсө равдиссөм арс та куыд цөсөуы.

Ныр та ма мын зьсөсөгьт, ащы фөсөсө иууылдсөсөр иумсө цы хуыйнынц? (Хөдзарон фөсө).

Көсөм цөсөрынц, цөсөмсөн цөсө хоньынц хөдзарон фөсө? (Цөсөрынц адсөймаджы фарсөмсө).

Хөдзарон фөсөсө цөсөрынц скьсөсты сөмсө цөсөм хөдзары бинонтөсө фөсөсөзилынц.

Чи мын зөгъдзсени, куыд цæм фæзылыныц?

(Раттынц цын хос, кæрдæг, дон, сæ бынат бафснайыныц. Тынг раст.

Зөгъут - ма нодждыдæр цавæр хæдзарон фос зонут? (Хуы, хъуг, бæх).

Гæды та цавæр пайда у хæдзары? (Ахсы мыстытæ), куыдз та? Хъахъхъæны хæдзар)

Сæгъ та? (Дæтты хсыр). Хъуг та? (Уый дæр дæтты хсыр).

Æмæ хсырæй та цы ис скæнын? (Цыхт, сой, сæхсыры сæртæ, сфыцыныц каш.)

Фыс та цы пайда у? (Дæтты хъуымбил). Хъуымбилæй скæнынц сæндах, хуыйны хъуымбилы ндах æмæ уымæй сбийыныц хъарм носкитæ æмæ усæлæдарæс.

Сывæллæттæ йер та сыстут æмæ уылæфты минут акæнæм. Тымбыл аллæууæм.

Иу мæ сæр, дыууæ мæ къухтæ,

Иу мæ фындз, дыууæ мæ хъустæ.

Хъустæй мах фæкæнæм хъустæ,

Къухтæй мах фæкæнæм кустæ!

Тынг хорз сывæллæттæ, сæртæккæ мах нæ къухтæй сараздзыстæм стыр хорз дзинад.

Нæ хæдзарон фосæн фæсæфтысты сæ лæппынтæ фæтæригъæд цын кæнæм æмæ цæ ссарæм. Уæ хорзæхæй райсут иугай нывтæ æмæ стъолы уаелхъус сæрбаллæуыт.

Бакæсут –ма, цас лæппынтæ фæсæфтис. Уæ къухы цавæр фосы ныв ис уымæн ссарут йæ лæппыны.

(Сывæллæттæ дзурынц кæй лæппыны райстой уый тыххæй.)

Сывæллæттæ. Мах абон скодтам тынг хорз хабар, алы цæрсæгойæн дæр ссардтам

йæ лæппыны æмæ уын цæрсæгойтæ зөгъыныц стыр бузныг. Мæн дæр сымахæн

фæнды зөгъын стыр бузныг уымæн æмæ лæвæрдтад раст дзуаппытæ.

Зөгъут-ма, кæй тыххæй дзырдтам? (Хæдзары фосы тыххæй).

Тынг хорз, æмæ иу хатт ма уын зөгъын стыр бузныг сывæллæттæ!